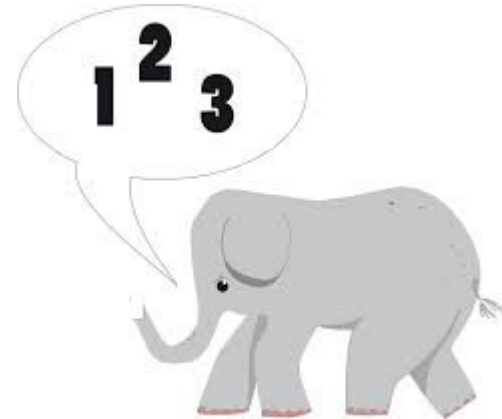

Superkokoinen muisti on koulutettava ja pitkäkestoinen

Kyky suorittaa hämmästyttävä urotekoja muistia, kuten muistaa luettelot useita kymmeniä sanoja, voidaan oppia, tutkijat raportoivat Neuron 8. maaliskuuta. 40 päivän kuluttua päivittäisen 30 minuutin koulutustilaisuuksia käyttäen strateginen muistin parantamiseen tekniikka, henkilöitä, jotka olivat tyypillinen muistin taitoja alussa ja ole aikaisempaa muistia koulutusta yli kaksinkertaistivat muistikapasiteetin, menee muistuttaa keskimäärin 26 sanaa luettelosta 72 muistamiseen 62.

Lähde: Cell Press: Super-sized memory is trainable and long lasting
(https://www.eurekalert.org/pub_releases/2017-03/cp-smi030217.php)

Sanoista lauseiksi

Pelkät sanat eivät riitä, kun halutaan ilmaista kokonaisia asioita, kertoa tarinoita tai kuvailla asioiden välisiä suhteita. **Sanoista pitää muodostaa lauseita.**

On olemassa **periaatteita**, joiden mukaan sanoja laitetaan peräkkäin ja taivutetaan yhdessä niin, että niistä syntyy **JÄRKEVIÄ KOKONAISUUKSIA.**

Lauseenjäsenet pitävät lausetta koossa ja järjestyksessä niin kuin luuranko sinua.

Virkkeen ja lauseen ero

Virke

- Esiintyy vain kirjoitetussa kielessä
- Alkaa isolla alkukirjaimella ja loppuu pisteeseen, huutomerkkiin tai kysymysmerkkiin
- Voi muodostua yhdestä tai useammasta lauseesta

Lause

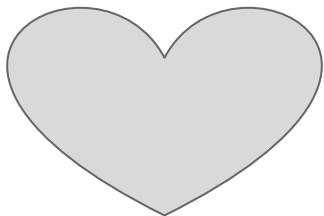
- Esiintyy sekä puheessa että kirjoituksessa
- Muodostuu persoonamuotoisen verbin ympärille
- Virkkeessä on niin monta lausetta, kuin siinä on persoonamuotoisia verbejä

Predikaatti

PREDIKAATTI

Predikaatti on lauseen

Lauseen muut osat rakentuvat sen ympärille.

Predikaatti **löytyy aina** lauseesta. Predikaatti voi muodostaa lauseen myös yksin:

"Tuulee." "Nukutko?" "Varo!"

Predikaatti on aina **verbi**.

Mitä tekee?

Mitä tapahtuu?

Mitä on?

Mitä predikaateilla tehdään?

Ilmaistaan

- tapahtumista, tekemistä, muutosta, liikettä, olemista
- lauseen tehtävä: kysymys, toteamus, pyyntö, käsky... (tapaluokat)
- mistä ajasta kerrotaan (aikamuoto)

Predikaatti voi olla yksi tai monisanainen

Riston kissa **naukui** juhlissa hurjasti.

Bileissä **iloitsin** ystäväieni tanssimisesta.

Minä **olen esitellyt** tanssitaitojani useasti.

Minä **en ole opetellut** moottorisahatanssiliikettä.

Minä **haluaisin tanssia** enemmän.

He **aikovat käyttäytyä** normaalisti.

Predikaatin ominaisuudet

1. Kieltosana kuuluu predikaattiin.

Esim. Risto **ei** **pidä** hulluttelusta.

Predikaatin ominaisuudet

2. Predikaatin sanat eivät ole aina peräkkäin

Esim. **Oletko** sinä koskaan **käynyt** Tietomaassa?

Predikaatin ominaisuudet

3. Predikaatista näkyy aikamuoto

Esim. Anu **ostaa** uuden kattilan.

Anu **on ostanut** uuden kuksan.

Predikaatin ominaisuudet

4. Predikaatista näkyy persoonamuoto

Esim. (Me) **näimme** kaupassa juhlarekvisiittaa.

(Minä) **ostin** myös pandanaamarin.

Predikaatin ominaisuudet

5. Predikaatista näkyy myös tapaluokka.

Esim. Jos **saisit** kutsun, tietysti **lähtisit** hiihtämään.

Avaan ikkunan.

Avaa ikkuna!

Avaisitko ikkunan?

Ikkuna **lienee** auki.

Subjekti

Lauseen tekijä!

→ Predikaatin paras kaveri eli sen kanssa toiseksi tärkein lauseenjäsen.

Mikä tai kuka on?

Kuka tai mikä tekee?

Ketkä tai mitkä tekevät?

Subjekti ilmaisee

predikaatin toiminnan tekijän,

esim. **Anu** söi kakkua.

→ Samassa lauseessa voi olla yksi tai useampi subjekti.

Esim. **Opettajat ja kissat** huojuivat hurjina.

Passiivilauseessa ei ole subjektia

Subjektia ei aina kutsuta bileisiin! (= Passiivilauseessa emme tiedä tekijää)

Esim. Juhlissa tanssittiin energisesti.

Välituntisin on laskettu mäkeä.

→ Joskus subjekti tiedetään, mutta se sulautuu predikaattiin!

Iloitsin ystäväieni tanssimisesta.